

ALDUS BESLOTEN 11 JUNI 2009

Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2009

Voorstel: het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2009 vaststellen.

De huisvesting van scholen voor basisonderwijs, speciaal basisonderwijs, voortgezet onderwijs en speciaal onderwijs is een wettelijk vastgelegde taak van de gemeente. In de gemeentelijke Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Doetinchem 2007 zijn deze taken nader beschreven en zijn bijlagen vastgesteld voor de verdere uitvoering. Deze verordening is gelijk aan de modelverordening van de Vereniging Nederlandse Gemeente. Een exemplaar ligt voor u ter inzage.

U krijgt nog een afzonderlijk voorstel voor aanpassing van de verordening in verband met aanpassing van de modelverordening. In de verordening zijn de wettelijke uitgangspunten vastgelegd. In bijlage V staan criteria voor de beoordelingen van huisvestingsvoorzieningen. Deze voorzieningen worden gerangschikt in de volgorde van prioriteit.

De rangschikking vindt plaats op basis van de indeling van de volgende hoofdprioriteiten. De gemeente kent de aanvragen om voorzieningen toe op basis van de volgende indeling:

1. het opheffen van capaciteitstekorten;
2. adequaat onderhoudsniveau;
3. voldoen aan wettelijke verplichtingen;
4. nieuwe onderwijskundige inzichten.

De gemeente is te allen tijde verplicht om voorzieningen die vallen onder het begrip capaciteitstekorten (hoofdprioriteit 1) toe te wijzen. Voor voorzieningen die vallen onder de begrippen 2 t/m 4 is een financiële weigeringsgrond in de verordening opgenomen. De gemeente heeft hierin een beleidsvrijheid en stelt voor zichzelf hierbinnen de prioriteiten vast.

Onder het opheffen van capaciteitstekorten valt:

- uitbreiding of aanpassing van een gebouw;
- vervanging en onderhoud/aanpassingen aan een gebouw die absoluut noodzakelijk zijn om de voortgang van het onderwijs niet in gevaar te brengen;
- voor alle aanwezige leerlingen de eerste aanschaf van onderwijsleerpakket en meubilair.

De verordening is de basis van de verhouding tussen schoolbesturen en gemeente. In veel gemeenten is het net als in Doetinchem niet gebruikelijk dat elk jaar wordt afgewacht welke aanvragen door de schoolbesturen worden gedaan die dan volgens de criteria van de verordening worden afgewerkt.

Daarom stellen wij een Integraal Huisvestingsplan Onderwijs op. Aan de hand van ervaringen uit het verleden hebben wij er nu voor gekozen om dat samen met de Doetinchemse school-besturen te doen. Over de inhoud van het huisvestingsplan is 'op overeenstemming gericht' overleg gevoerd. Dit plan geeft de beleidsambitie weer, ook van de schoolbesturen, stelt kaders en schetst op hoofdlijn welke richting de komende jaren wordt ingeslagen.

Doetinchem, 3 juni 2009

De gemeente kan in samenwerking met de schoolbesturen beter uitvoering geven aan de regiefunctie op dit belangrijke terrein indien een meerjarenbeleid wordt opgesteld.

Een Integraal Huisvestingsplan Onderwijs geeft voor de schoolbesturen zekerheid dat de gemeente werkt aan de totstandkoming van de projecten binnen de gestelde planning voor de korte, middellange en lange termijn. De gemeente zelf heeft in dit geval veel meer zicht op de ontwikkelingen en kan - uitzonderingen daargelaten - niet meer worden verrast door aanvragen voor voorzieningen in de huisvesting en hoeft derhalve niet jaarlijks afwegingen te maken ten aanzien van de ingediende aanvragen voor huisvesting.

In een Integraal Huisvestingsplan Onderwijs kan de gemeente vraagstukken voor huisvesting onderwijs aanvullen met aanpalend beleid, bijvoorbeeld het accommodatiebeleid.

In het concept dat wij nu aan u voorleggen, is dit ook gebeurd.

Het concept-Huisvestingsplan Onderwijs 2009 hebben wij opgesteld in overleg en overeenstemming met de besturen van de scholen in Doetinchem waarvoor de gemeente verantwoordelijk is. Buiten deze verantwoordelijkheid vallen het Graafschap College, AOC Oost en Hogeschool Iselinge.

Overwegingen

Onderwijs is voor de ontwikkeling van het individu en de lokale samenleving van groot belang. Daarom is onderwijshuisvesting een belangrijk instrument van gemeentelijk beleid. In de preambule van het concept-Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2009 is opgesomd waarom investeringen op dit gebied van groot maatschappelijk belang zijn. Daarnaast is de verantwoordelijkheid voor een adequate huisvesting voor onderwijs mede ingegeven door de centrumfunctie van de gemeente Doetinchem.

Indien u instemt met dit concept-Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2009, betekent dit ook dat uiterste inspanningen moeten worden geleverd om de scenario's en projecten uit te werken en de benodigde financiële middelen beschikbaar te stellen, natuurlijk met inacht-neming van de integrale afweging die u maakt ten opzichte van andere uitgaven. Zoals uit het overzicht op bladzijde 50 van het concept blijkt, gaat het om grote investeringen voor de komende jaren.

Wij zijn van mening dat huisvesting van onderwijs niet alleen maar een wettelijke gemeentelijke taak is, maar dat het in essentie gaat om het opzetten en in stand houden van goede maatschappelijke basisvoorzieningen voor met name de jeugd. Voor de jeugd is het erg belangrijk dat de ontwikkelingskansen zo hoog mogelijk zijn op sociaal, cultureel en lichamelijk gebied om later goed te kunnen functioneren in de maatschappij. Goede huisvestings-voorzieningen zijn hierbij noodzakelijk.

Wij stellen dan ook voor om aan de uitvoering van dit Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2009 een zeer hoge prioriteit toe te kennen bij de komende begrotingen.

Inhoudelijk

Bij de opzet van het concepthuisvestingsplan hebben wij meegenomen de zienswijze in het Koersdocument 2005-2010 ten aanzien van wijkvisies en de brede school die een dragend element moet worden bij de integrale samenhang.

Doetinchem, 3 juni 2009

Daarnaast hebt u bij besluit van 22 maart 2007 de hoofdlijnen van het accommodatiebeleid vastgesteld waarbij wij wijzen op het volgende citaat uit 'Accommodaties gefundeerd':

Indien wij uitgaan van een rol als regisseur, stellen wij het volgende:

- *Wij richten ons op de huisvesting van basisvoorzieningen gelieerd aan het primair onderwijs, maar regisseren eveneens de huisvesting van extra voorzieningen daar waar een wijk of dorpskern erom vraagt.*

In de beschreven scenario's van de wijken Noord en Overstegen vindt u dit terug. Wij zullen voor de uitwerking van deze scenario's en de projectontwikkeling instellingen zoeken die eveneens in het maatschappelijk veld willen investeren.

Hoewel het vorenstaande een belangrijk thema is, kan niet worden voorbijgegaan aan andere ontwikkelingen op het gebied van huisvesting onderwijs, zoals de groei van scholen of het ouder worden van gebouwen.

Naast de reeds bekende thema's als de nieuwbouw van de Kleine Prins en Wijnbergen zijn met name de geconstateerde groei van het speciaal onderwijs (de Isselborgh) en het voortgezet onderwijs (Rietveld Lyceum) op korte termijn ontwikkelingen die om een oplossing vragen.

Zorgen bestaan er over de groei van het speciaal onderwijs en de steeds maar toenemende verwijzingen. Voor het Rietveld Lyceum is een plotselinge stijging van het aantal leerlingen geconstateerd. De prognoses voor de langere termijn geven echter aan dat deze stijging over 15 tot 20 jaar weer geheel is verdwenen en de school dan weer op hetzelfde niveau zit als een aantal jaren geleden. Dit vraagt om voor de tussentijd passende oplossingen. In dit verband zal doordecentralisatie met de schoolbesturen voor voortgezet onderwijs een onderwerp zijn dat hierbij zeker wordt betrokken.

Uit deze twee voorbeelden blijkt wel dat de gemeente bij haar huisvestingstaak bepaalde ontwikkelingen - bijvoorbeeld als gevolg van regelgeving - niet of moeilijk kan sturen maar wel hierop moet reageren.

De combinatie van de huisvestingsproblematiek van het Rietveld Lyceum met die van de basisscholen in de wijk Noord is een grote uitdaging. In het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2009 is hieraan een hoge prioriteit toegekend.

Voorshands wordt voor de oplossing hiervan uitgegaan van een investering van 4,3 miljoen euro.

Een andere situatie die aandacht verdient, is de ouderdom van de basisscholen St. Martinus en Augustinus. Deze scholen zijn oud. Algehele aanpassing en renovatie is voor deze gebouwen geen alternatief. In dit geval wordt een investering geraamd van 3,1 miljoen euro.

Vergelijkbaar met de oplossingen of voorgestelde scenario's in de wijk Noord is de wijk Overstegen niet helemaal, maar ook hier zijn goede kansen om tot een wijkaccommodatie te komen met als basis de voorzieningen voor het basisonderwijs. Afhankelijk van de op termijn te maken keuze ramen wij een investering van 3,2 miljoen euro.

Financiën

a. actuele situatie

Bij besluit van 11 november 2004 hebt u de reserve huisvesting onderwijs ingesteld. Van de uitgaven en de actuele stand van zaken is een overzicht bijgevoegd. Deze reserve wordt gevoed met de volgende middelen:

- de structurele vrijval van kapitaallasten huisvesting onderwijs, niet zijnde de incidentele vrijval als gevolg van het uitstellen van de investering;
- incidenteel met specifieke toevoegingen aan het gemeentefonds (nieuw beleid);
- de toevoeging van rente.

4

Doetinchem, 3 juni 2009

De stand van de reserve is dusdanig dat voorshands geen grote uitgaven meer ten laste van de reserve kunnen worden gebracht. Voor nieuwe projecten of nieuw beleid zoals dat in het Integraal Huisvestingsplan 2009 is beschreven, moet afzonderlijk besluitvorming over de dekking van de uitgaven plaatsvinden. De redenen waarom de reserve uitgeput raakt, zijn onder andere dat de vrijval van kapitaallasten minder is dan een gelijkwaardige investering op het huidige niveau; er ook uitbreidingen moeten worden bekostigd en de gebouwen van het voortgezet onderwijs bij de decentralisatie door het rijk zijn overgedragen zonder boek-waarden.

Wel is in de ontwikkeling van de reserve een structurele ruimte opgevoerd van € 20.000 op jaarbasis voor uitvoering van het programma Huisvesting onderwijs. Normaal gesproken zijn dit kleine aanpassingen van gebouwen of eerste inrichting.

Voor de uitvoering van twee projecten die in het IHP 2009 zijn vermeld, zijn de financiële lasten gedekt. Het betreft:

- a. de nieuwbouw van de Vrije School De Kleine Prins;
- b. de nieuwbouw van een voorziening voor het basisonderwijs in Wijnbergen.

De lasten van de nieuwbouw van de Vrije School De Kleine Prins zijn geraamd en opgenomen in de reserve huisvesting onderwijs terwijl de nieuwbouw voor het basisonderwijs in Wijnbergen is opgenomen in de gemeentebegroting (voorjaarsnota 2004).

b. nieuwe projecten

Voor de nieuwe in het conceptplan opgenomen projecten stellen wij voor om binnen de aangegeven planning per project afzonderlijk besluitvorming voor te bereiden voor uw raad, met inachtneming van de volgende aspecten:

- de Verordening huisvestingsvoorzieningen onderwijs gemeente Doetinchem en de hierin opgenomen wettelijke verplichtingen;
- de prioritering zoals in dit plan opgenomen;
- de actuele situatie en de eventueel beschreven scenario's;
- de financiële consequenties en de dekking van de uitgaven.

Burgemeester en wethouders van Doetinchem,
De secretaris, De burgemeester,

ING. N. VAN WAART

DRS. H.J. KAISER

De raad van de gemeente Doetinchem;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders over het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2009 en met overname van de in dat voorstel vermelde overwegingen;

gelet op artikel 149 van de Gemeentewet;

b e s l u i t :

het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2009 vast te stellen.

Aldus besloten in zijn vergadering van 11 juni 2009,

, griffier

, voorzitter